

[Landbrugsministeren.]

kan være Tale om, hvis man skal imødekomme de Forventninger, der er næret til Loven. Det kan man ikke gaa imod, samtidig med at man bevilger 3½ Mill. Kr. til de Landmænd, som har været mest paa-gaaende, som uanset, at der ikke har været nogen Bevilling, alligevel har gennemført Arbejdet. Det er en Sondring, som jeg vil mene er ganske uforsvarlig og urimelig, og derfor vil jeg anbefale, at man stemmer for Indstillingen under I, ved hvis Vedtagelse der bliver Mulighed for at stille de forskellige Landmænd saa nogenlunde lige.

Kr. Johansen: Ved tidligere Behandlinger af denne Sag er der efter det Kendskab, jeg har dertil, givet nogle Oplysninger om Lønforholdene, saasan som de i al Almindelighed maatte anses for at ligge. Jeg tror, at disse Oplysninger er temmelig korrekte. Det er vist kun rent undtagelsesvis, at den tarifmæssige Timeløn, som man saa nødtigt ser, er opnaaet ved disse Arbejder. Nu anfører Flertallets ærede Ordfører som noget særlig graverende, at man har tydelige Beviser for, at Arbejdslønnen ved disse Arbejder er steget i den Tid, den sidste Lov har virket. Det nævnes som noget særlig graverende, som et Bevis for, at det er nødvendigt at gribe ind. Vi maa indrømme, at det er rigtigt, at disse Arbejder nu betales bedre end tidligere. Men jeg vil gerne i denne Forbindelse minde om, hvordan Forholdet i det hele taget ligger. Det er nemlig ikke saadan, at der har været nogen fast Arbejdslønn gennem Aarene for Dræningsarbejder, for at nævne et af de vigtigste Grundforbedringsarbejder. I Anledning af al den Tale, der har været om dette, har jeg undersøgt Forholdene ved at se paa en Række af de Overslag over Dræningsarbejder, som er udarbejdet lige fra den første Lovs Ikrafttræden og indtil nu. Man ser deraf, at Arbejdsbetalingen har været meget svingende, og Overslagene udarbejdes selvfølgelig paa Grundlag af de Priser, man regner med, at man under de givne Forhold kan faa Arbejdet udført til. I de første Aar var Betalingen gennemgaaende endda højere, end den er i Almindelighed, selv under Praktiseringen af den gældende Lov, men den har, som sagt, været svingende. Den er gaaet betydeligt ned, og der har en Tid været en lille Opgang, men er derefter igen sket en Nedgang i Aarene, før den sidste Lov blev vedtaget, en Nedgang, som havde en naturlig Forbindelse med baade Konkurrencen mellem Entreprenørerne og den omfattende Arbejdsløshed i lange Perioder. Betalingen

for den Slags Arbejder var derfor, dengang Loven traadte i Kraft, den laveste, den nogen Sinde har været.

Nu kommer man altsaa og anfører som noget graverende, at Betalingen ikke længer er saa lav, som den var den Gang. Det forekommer mig, at naar der gives en Lov, der yder saa betydelige Begunstigelser i Form baade af Tilskud og af Rentefrihed til værdiskabende, i høj Grad rentable Arbejder, kan det ikke forlanges, at Arbejdslønnen skal forblive den samme, som den var, da den var allerlavest, og det er i Virkeligheden det, der ligger i den ærede Ordførers Bemærkninger, naar han anfører som noget opsigtsvækkende og graverende, at Lønnen er steget, medens vi har haft denne Lov, og at der derfor maa gribes ind, der maa sættes en Stopper for en Fortsættelse af en saadan Stigning.

Ordføreren (Johs. Clausen): Den højt-ærede Landbrugsminister nævnte Cirkulæret og mente, at det maatte forstaas anderledes, end jeg har anført. Jeg vil da gerne have Lov til at oplæse en enkelt Passus. Cirkulæret er udsendt af Landbrugsministeriet den 21. April 1933 til samtlige Kommunalraad, og det hedder heri:

„Det er Ministeriets Opfattelse, at der ved disse Arbejders Udførelse bør betales den tarifmæssige Løn, og man vil derfor fortrinnsvis godkende Laan til Arbejder, hvor Arbejdslønnen er fastsat ved Overenskomst mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer eller, hvor saadanne ikke findes, de paagældende Arbejdere.“

Den højtærede Minister mente, at det kunde forstaas saaledes, at der, hvor der ikke findes Organisationer, var det de paagældende Arbejdes og Arbejdsgiveres indbyrdes Aftale, der gjaldt. Men der findes ingen saadan. Skal den Betragtning gøres gældende, er det nøjagtigt det, vi har foreslaaet, idet vi har hævdet, at Prisen skal være den paa Egnen gængse, den Pris, man i Almindelighed har betalt for lignende Arbejder paa Egnen, og den Pris, de paagældende bliver enige om.

Jeg vil dernæst gerne paa Foranledning af de Udtalelser, som nu blev fremsat af det ærede 11te Medlem for 6te Kreds (Kr. Johansen) om, at man ikke skulde betragte det som noget særlig graverende, at Lønningerne er steget, sige: nej, det er der heller ingen, der har gjort nu, og det har man heller ikke før hørt med Hensyn til Betalingen for Grundforbedringsarbejder. Vi har ogsaa i Udvalget erklæret, at vi ikke alene var vil-